amo članek, skovan v farški kovačnici pri . Juriju ob Ščavnici, članek, kateri nam predbaciva, hočemo mi vzeti ljudstvu spoštovanje do duhov-kov, da hočemo spraviti posebno otroke ob vero in spoštovanje napram starišem. Nasproti temu pov-rjamo danes leto: Kmetje, naš list daste lahko brez rbi vsakemu otroku v roke! Gospod župnik Kunce naj nam pri priložnosti naznani, kako temeljiti gojitelj mladine je bil kaplan — Šlamberger, ki daj mora pihati kašo, radi prevroče svoje ljubezni pram šolski deci. Naj nam pove tudi zakaj so orali popihati župnik Mažir itd. v Ameriko. Go-odje, zares poglejte okoli sebe, „katere hiše bolj ščansko živijo!“ Da bi vedeli prezvišeni, milostljivi ezin škof Napotnik kaj se vse tiska v „Gospodarju“ in prilogi, potem bi tudi vprašali pri priložnosti od koder dobil župnik Kunce toliko podpisov prosljavjajočih zadnji številki imenovanih mariborških cunj politič-delovanje — uprav župnika Kunceja in njegovega estega prijatelja kaplana Stuheca. Toda to vse veda milostljivemu knezu in škofu „ni“ znano! Mi obljubimo danes kmetom v Ivajncih in v okolici, bodemo kakor do sedaj brezobzirno udrihali le tistih farjih, kateri ne živijo tako, kakor jim ve-va njihov poklic in kateri zares zapeljujejo mladino slaba pota. Da pa se bode postavil župnik nce v pravo luč, zato poskrbimo že v naši pri-dnji številki.

Na lovu ponesrečil je gospod kaplan Franc ucek iz Dramlj pri Celju. Bil je v svoji do-či občini sv. Rupert pri Mariboru na obisk in je l tam na lov. Po nesreči sprožila se mu je puška strel je gospodu kaplanu poškodoval tako roko, so ga morali odpeljati v bolnišnico k usmiljenim ratom v Gradec. V bolnišnici morali so mu odvzeti ko, toda bilo je žalibog že prepozno. Gospod aplan je vsled operacije umrl. Gospod bil je star še 28 let in jako vzoren duhoven, ki se ni vtikal v karkoršno politiko. Naj mu bode zemljica lahka!

Razne stvari.

Članek o vojniški šoli, katerega smo obljubili v aši zadnji številki, priobčimo prihodnjič, ker smo bili ob sklepu naše današnje številke ravno v tej adevi še neko zanimivo poročilo.

Važno za občinske predstojnike. Ravnokar je šla knjiga „Der Gemeindesekretär“, katera je jako obro sestavljena in poduči občinskega predstojnika rav temeljito o vsem poslovanju. Knjiga je pisana nemškem jeziku in velja 3 krone in sicer mehko ezana. Dobi se v vseh knjigarnah v Ptuju, Mariboru, elju itd.

Novi državnozborski kandidati. Državni poslanec ičkar je nedavno umrl. Žičkar bil je duhovnik in d klerikalec. Kmetje, delavci, sedaj pa slišite, ako vas nameravajo osrečiti zopet vaši prvaški vo-itelji. Kot kandidata na Žičkarjevo mesto ostavili so deželnega poslanca dohtarja Koče-arja in pa, strmite — urednika mariborskih klerikalnih lističev, znanega učitelja požarov, dohtarja svetega pisma Korošeca. Toraj prej je bil duhovnik poslanec za Ptuj in Celje, sedaj pa naj bode, za spremenjavo dohtar ali pa zopet duhovnik. Kmet in delavec, kedaj se bodeš otresel teh verig?

Prodaja šolskih potrebščin od strani učiteljev ni dovoljena in vendar se množijo slučaji, v katerih vsiljujejo učitelji peresa, svinčnike, risanke, itd. učencem. Take reči naj prodajajo trgovci, kateri plačujejo za to davek, ne pa učitelji. Trgovcem na deželi svetujemo, da take dobičkaželjne gospode učitelje naznanijo deželnemu šolskemu svetu v Gracu. Učitelj naj podučuje deco in naj se briga za poduk, trgovanje naj pa pusti trgovcem.

Ker niso hoteli nositi pušk obsodilo je vojaško sodišče na Dunaju tri vojake vsakega na dve leti težke ječe. Vojaki bili so razkolniki, takozvani nacarenci, katerim njihova vera prepoveduje nositi orožje. Kaznovani bili so radi tega zločina že dvakrat poprej. In vendar uživa v Avstriji vsaka vera enakopravnost!

Roparski umor od nepoznanih zločincev. Iz Temežvara se poroča, da so v občini Tinkovar vtrli v stanovanje trgovca Mihaela Kafka neznani roparji. Trgovca so umorili potem pa oropali kaso in prodajalno. Blago naložili so na voz in se potem odpeljali. Služabnik trgovca, kateri je celi grozni prizor gledal, zgubil je vsled straha govorico. Roparjev še dosedaj niso zasledili.

Zopet nož. Iz Ljubljane se z dne 19. t. m. poroča sledeče: Sušnik in Zemljak, oba kmetska sinova, gojila sta že iz svojih vojaških let med seboj sovraštvo. Pred včeranjem snidla sta se po neki gostiji. Ko je Sušnik zagledal Zemljaka, škočil je proti njemu in mu zasadil nož do črena v prsi. Zemljak je bil takoj mrtev. Takoj po zločinu je sledil zločincu žandarm, ta pa je streljal proti njemu. Tudi žandarm je vstrelil za zločincem, zadel pa ga je najbrž slabo, ker je odbežal. Sušnik in Zemljak bila sta strastna klerikalca.

Štajerska deželna zbornica pričela je, kakor smo poročali dne 18. t. m. svojo zasedanje. V začetku seje so bile volitve v odseke. Na to so se izročile zadeve, ki so bile na dnevnem redu odsekom. V daljnih sejah razpravljajo se je o deželnem proračunu. Potrebovalo se bode za leto 1906 26 milijonov 867 tisoč 260 kron, toraj nad milijon kron več, kakor v letu 1905.

Koroški ljudski „osrečevalec.“ Neki trgovec od sv. Ruperta na Koroškem tožil je več oseb radi razžaljenja časti. Zagovornik nasprotnikov bil je znani dohtar Brejc. V enem slučaju moral je trgovec svojo tožbo umakniti. Dohtar Brejc je računil za svojo zastopstvo nič več in nič manj kakor 60 kron. Ti stroški so se sodnijskim potom odmerili na 40 kron 90 vinarjev. Žena trgovca je poslala na to doktorju Brejcu 40 kron, na kar je dobila od tega „osrečevalca“ ljudstva sledeče pismo: „Podpisani Vam potrjujem s tem, da sem sprejel poslanih mi 40 kron. Ker pa moji stroški glasom sodnijske določbe zna-

šajo 40 kron 90 vinarjev, morate mi znesek 90 v, potem za to, da sem denar na pošti vzdignil 86 v in za to pismo 1 K 36 v, toraj skupaj 3 K 12 v takoj vposlati. Pričakujoč, da mi to malenkost takoj poplačate, bilježim z odličnim spoštovanjem — Dr. Brejc l. r.“ Za 90 vinarjev napravil je poštenjak Brejc svoji stranki kar na mah 2 K 22 vinarjev stroškov. Navadni ljudje se veselijo, ako dobe poslan denar, ljudski „osrečevalec“ Brejc pa računa za vzdignjenje denarja 86 vinarjev. No, Korošci si bodejo gotovo zapomnili dobrega — računarja dohtarja Brejca. Kaj ne gospod Brejc, — „Svoji k svojim?“

Gospodarske stvari.

Med vrenjem naj bo klet dovolj topla. — Letos pritoževalo se nam je mnogo vinogradnikov, da se jim vino noče včistiti in se vedno moti. Marsikoga preplašilo je spomladi in tudi poleti novo vrenje v vinu in ni si znal sveta od kod je to prišlo. Da se je vino vedno motilo in pričelo v drugič vreti, leži uzrok v tem, da se ni v jeseni v moštu razkrojil radi prenizke toplote ves sladkor in je pričel, ko se je klet spomladi razgrela, vnovič vreti. Kakor lanska jesen je tudi letošnja radi deževja precej hladna. Zato moramo biti letos bolj previdni, da se nam ne dogodi kakor lani. Nadalje skrbimo, da bo vsaj v kleti, kjer mošt vré, dovolj toplo. Najbolj primerna toplota v kleti za časa burnega vrenja je od 15 do 20 °C. Če je mošt jako hladen, ne škodi pa prav nič, če zagrejemo klet tudi na 25 °C. Kedar začenja mošt vreti, ima naj vsaj 12 do 15 °C. Da dosežemo v moštu to toploto, priporočamo, da se vrelna klet ob vrenju mošta preveč ne odpira. Osobito po noči naj bo vedno zaprta. Ako ne pridemo s zapiranjem do zaželjenega namena, moramo zagreti klet s pomočjo peči. Kedar kurimo peč, denimo okoli nje nekak plašč iz desk (španisko steno), da ne bo odbijala gorkote naravnost na blizu ležečo posodo, marveč klet enakomerno grela. Pod plaščem mora biti seveda dovolj prostora, da prihaja zrak h peči. Kdor je bil v šoli, kjer rabijo povsod to steno, zna kaj mislimo. Čim bolj mrzel je mošt, tem bolj močno je kuriti. Če ne moremo niti s kurjavo doseči primerne toplote, segreti moramo en del mošta v snažnem kotlu na 40 °C (da je moren) a ta mošt je vliti potem h ostalemu. To delo ponavljati je toliko časa, da bo ves mošt 12 do 15 °C gork. Nikomur naj ne pade pa na misel, da bi segrel del mošta tako močno, da kar vré ter ga prilil v bedenj. S tem bi dobil ta mošt lahko neprijeten okus. Na drug način segrejemo mošt, če potaknemo v njega od zunaj snažno posodo, v kateri se nahaja vrela voda. Seveda ne smemo potakniti te posode tako globoko, da se zmeša voda z moštom.

Kaj se godi v moštu kedar vré? Kedar mošt vré, spreminja se grozdni sladkor v druge tvarine in sicer nastanejo iz 100 kg sladkorja 48·4 kg alkohola, 46·6 kg ogljenčeve kisline (sapa, ki vré iz mošta), 3·3 kg glicerina, 0·6 kg jantarjeve kisline, 1·2 kg celuloze, masti in drugih tvarin. Vrenje prouzročajo majhne glivice, ki jih imenujemo drože. Teh glivic je več vrst, nekatere napravljajo boljše vino, druge slabše. Zato se je pričelo v umnem kletarstvu umetno vzgajati dobre vrste glivic ter jih dodajati moštu predno začne vreti. Te glivice pridejo v mošt z grozdjem. V moštu se jako hitro množijo. Najbolj jim ugaja gorkota od 15 do 25 °C. Navadnega sladkorja ne morejo te glive povreti, pač pa ga spremenijo najprej s pomočjo neke primesi v grozdni sladkor in šele potem ga povrejejo.

Odprto pismu

knezu in škofu Napotniku v Mariboru.

Prezviženi, milostljivi knez in škof! Mi farani iz Dobja pri Planini Vas ponižno prosimo, da vendar enkrat ustrežete našim željam in uplivate na našega župnika Vurkelca tako, da si bode takoj poiskal drugo faro. Ta naša želja je utemeljena s tem, da hočemo mi farani pred tem gospodom imeniti vendar enkrat mir in da smo uže do grla siti izivajočih nastopov, kateri izvirajo iz našega farovža, od kar životari v njem ta duhovnik Gospodov.

Z najodličnejšim spoštovanjem

miroljubni farani v Dobju pri Planini

Pisma uredništva.

Slivnica. O dotičnem se spogovoriva osebno, toraj bodem priobčil Vaš dopis še le v prihodnji številki. Pozdravlja Vas D. — **Ruše:** Priobčimo v prihodnji številki. — **Mozirje:** Pride na vrsto! **Leskovec:** „Puščavnik iz jürovšeka!“ Hvala za Vaš dopis. Priobčili ga bodemo v prihodnji številki, ker smo morali tokrat pustiti še druge dopisnike k besedi, kateri so vposlali svoja poročila prej, kakor Vi. Zdravi! — **Črešnovec:** Bomo priobčili! — **Pilštanj:** Tudi priobčimo! **Doberna pri Celju.** Tudi Vaši farški ponočnjaki pridejo na skorem pod krtačo. — **Iz Srej.** Prosimo kaj druzega. Nekaj je namreč preveč osebno, nekaj pa ne občne važnosti. Naslov smo po Vaši želji spremenili. — **Vogričovce.** Brez podpisa roma v koš! Sploh pa je celi dopis razžaljiv! — **Sv. Lenart.** Okrajni zastop in njegova famozna volitev prideta prihodnjič pod krtačo — **Videm.** Dopis sprejeli, toda prepozno, priobčimo prihodnjič! — **Št. Juri na Ščavnici.** Tudi prihodnjič! — **Našim dopisnikom!** Srčna hvala za toliko zanimanja! Kakor vidite, ni nam mogoče ustreči vsem željam na enkrat. Vse pride na vrsto!

Naprednjaki, podpirajte samo obrti in gostilne somišljenikov, naprednjakov. Ogibajte se takozvanih „narodnih“ trgovin klerikalcev in prvakov!

Loterijske številke.

Trst, dne 14. oktobra: 83, 60, 67, 25, 24.
Gradec, dne 7. oktobra: 3, 23, 78, 70, 18.

Kateri boleniki rabijo z najboljšim uspehom naravno vračilo namreč Franc Jožefov grenki vrelec (Bitterquelle)? Vsi tisti, kateri so prisiljeni služiti si svoj kruh bodisi s telesnim, bodisi z duševnim delom in ki občutijo vsled teh naporov motenje v prebavljanju, sploh v važnih telesnih organih. Pa tudi tistim ubogim srečnim, kateri so uživali preobilno ob mizi življenja in katerim grozi debelost se svojimi neznosnimi občutki, se priporoča za njihovo zopetno zvračitev kot najboljše in edino uspešno sredstvo Franc Jožefov grenki vrelec.